# Nya dikter

## Bokutgåva

Albert Bonniers förlag, Stockholm 1915.
ETT FOLK.

——

I.
FOLKET.

Profeten Nahum talar så
till Ninive, till Assurs konung:
»De sova dina styresmän
och dina hövdingar, du förste,
bo var för sig och ligga stilla;
på bergen skingrat är ditt folk,
som ingen stämma längre samlar.»

Ett folk! Jag skälver vid det ordet,
så fyllt av sånger och av kvidan,
av gudars domsrop och av åskor.
Jag ryser samman vid det ordet
som för ett skyhögt jätteväsen,
vars fot förtrampat mina revben
så lätt som jag en sandens mussla.
Ett folk, ett folk! Mot skyn stå lågor.
I dyster hålväg slamra vagnar,
och vilda män med rovdjursfällar
och nakna barn och tärda kvinnor,
de tåga framåt, fredlöst framåt,
och glömma vägen, som de vandrat,
och veta ej, varfrån de komma.
När barnen spörja, svarar ingen.
Då stiger ur de äldstes krets,
med isgrått skägg och lurvig mantel,
trolsk, enögd, med en korp på skuldran
och svärdet draget, undermannen.

Han vinkar barderna – och sorgset
de sjunga om förgätet urhem,
när midnatt stirrar över tälten.
Han talar – och kring offerstenen,
som blodbestruken står vid eken,
han ställer nya gudsbeläten
och stannar själv som gud ibland dem.
Då växer lövbeskuggat Birka,
där roddarskepp med sång vid åran
glatt skära vassen, och i fören

står femtonårig fruktad sjökung
hos rövad brud och hälsar hemmet.
Snart språket likt en kammardräkt
vävs mjukt och följer bröstets andning.
Det ringer helg, och sekler jaga
som skyars skuggor över landet.
Det blir så tyst, så vemodsstilla,
som när en klar Johannisnatt
tänt himlens sken i sund och fjärdar;

men djupt fördold i hjärtats gömmen
bor ångest, när bekymren tiga.
Mitt folk, din hand är kall, men frossan,
som isar dig, är gryningstimmens.
De sova dina styresmän
och dina hövdingar, mitt folk,
bo var för sig och ligga stilla.

*

II.

SVERIGE.

Sverige, Sverige, Sverige, fosterland,
vår längtans bygd, vårt hem på jorden!
Nu spela skällorna, där härar lysts av brand,
och dåd blev saga, men med hand vid hand
svär än ditt folk som förr de gamla trohetsorden.

Fall, julesnö, och susa, djupa mo!
Brinn, österstjärna genom junikvällen!
Sverige, moder! Bliv vår strid, vår ro,
du land, där våra barn en gång få bo
och våra fäder sova under kyrkohällen.

*

III.

MEDBORGARSÅNG.

Så sant vi äga ett fädernesland,
vi ärvde det alla lika,
med samma rätt och med samma band
för både arma och rika;
och därför vilja vi rösta fritt
som förr bland sköldar och bågar,
men icke vägas i köpmäns mitt
likt penningepåsar på vågar.

Vi stridde gemensamt för hem och härd,
då våra kuster förbrändes.
Ej herrarna ensamt grepo sitt svärd,
när varnande vårdkas tändes.
Ej herrarna ensamt segnade ner
men också herrarnas drängar.

Det är skam, det är fläck på Sveriges baner,
att medborgarrätt heter pengar.

Det är skam att sitta som vi ha gjort
och tempel åt andra välva,
men kasta stenar på egen port
och tala ont om oss själva.
Vi tröttnat att blöda för egen dolk,
att hjärtat från huvudet skilja;
vi vilja bliva ett enda folk,
och vi äro och bli det vi vilja.

*

IV.

RÖSTSEDELN.

Bröder, låt oss icke rygga
skrämt tillbaka för vad halvt är gjort.
Lång är vägen som vi ha att bygga,
och vårt mål är stort.
Svara, hellre än att knyta näven
om den rätt du kallar din:
Giv åt Stål en sedel även
eller stryk ock min!

*

V.

SOLDATSÅNG.

Slå trumman, pojkar! Framåt, gå på!
Hurra för Sverige och kungen!
Hurra för riksdan, där gubbarna stå
Och knacka med klubban och hjässorna klå
och hosta och titta i taket, det grå,
för de få släppa till pungen!

Men gäller det stupa för folk och kung
och färga med blod en driva,

då blir man ej vägd som en penningepung,
då duger man nog både gammal och ung.
Rätt så, kamrater! Stäm upp och sjung!
*Ett* folk, det vilja vi bliva.

Vi vilja bliva en örn, som törs
trygg vila i eget rede.
Låt åskorna rulla, när trumman rörs,
där bland hällarna grå vår fana förs!
Vi vilja bliva ett folk, som hörs
den dag det ryter i vrede.

*

VI.

ÅKALLAN OCH LÖFTE.

Och ropade trenne grannfolk: Glöm
den storhet du bäddat i jorden!
Jag svarade: Res dig, vår storhetsdröm
om herraväldet i Norden!
Den storhetsdrömmen lyster oss än
att leka i nya bedrifter.
Låt upp våra gravar, nej, giv oss män
i forskning, i färger och skrifter!

Ja, giv oss ett folk på ett bråddjups rand,
där en dåre sin nacke kan bryta.
Mitt folk, det finns annat att bära i hand
än en bräddfull egyptisk gryta.
Det är bättre, den grytan rämnar itu,
än att levande hjärtat förrostar;
och intet folk får bli mer än du,
det är målet, vad helst det kostar.

Det är bättre av en hämnare nås
än till intet se åren förrinna,
det är bättre att hela vårt folk förgås
och gårdar och städer brinna.
Det är stoltare våga sitt tärningskast,
än tyna med slocknande låge.
Det är skönare lyss till en sträng, som brast,
än att aldrig spänna en båge.

Jag vaknar om natten, men kring mig är fred.
Blott vattnen storma och sjuda.
Jag kunde i längtan kasta mig ned
som en bedjande stridsman av Juda.
Ej vill jag tigga om soliga år,
om skördar av guld utan ände.
Barmhärtiga öde, tänd blixten, som slår
ett folk med år av elände!

Ja, driv oss samman med gisselslag,
och blåaste vår skall knoppas.
Du ler, mitt folk, men med stela drag,
och sjunger, men utan att hoppas.
Du dansar hellre i sidenvåd
än tyder din egen gåta.
Mitt folk, du skall vakna till ynglingadåd
den natt du på nytt kan gråta.

Må främst du stiga, du dotter av nöd,
som skygg ditt öga vill täcka.
Så älska vi dig, att vore du död,
vår kärlek skulle dig väcka.
Om natten blir sömnlös, om lägret blir hårt,
vi svika dig ej på den färden,
du folk, du land, du språk, som blev vårt,

du vår andas stämma i världen.

* * *

EN DAG.

Än tindra alla stjärnors ljus,
fast bonden med sin lykta
ren vankar kring bland gårdens hus.
Till skogs med tunga vingars sus
nu nattens fåglar flykta.
I stugans vrå slog uret fem,
en morgon åter randas.
Fabriken svänger hjul och rem
och eld och gnistor andas.

Mot norr, mot norr, från gran till fur
den första strålen ilar
och färgar mon, där kullans lur
hörs långt kring sjön, som vilar.
Förbleknad strimman når de fjäll,
där forsen slutar flyta
och hänger död på isblå häll.
Då virvlar rök från lappens tjäll.
Det flammar kring hans gryta.
På snön med grenigt höga horn
hans hjordar tyst sig flocka.
Där finns ej by, där syns ej torn
och sjunger ingen klocka.
Där bortom rosslar nattens hav,
ty allt skall sist nå natt och grav.

Du sol, som uppenbarar
din makt i minsta plantas saft,

giv oss din ljusa skaparkraft,
så länge dagen varar.
Vår håg är varm, men kort vår tid.
Om du en bön förnimmer,
du våra fäders gudom, sprid
till våra verk ditt skimmer.
Gå fram, gå fram, du nya dag,
med morgonsång och hammarslag
och räds ej mörksens snaror.
Tänd ädel strid, giv hägnad härd,
låt som en ljungeld andens svärd
gå framför våra skaror.
Lys vida över folk och land,
gör rik vår själ; gör fast vår hand,
att vi i fröjd må bära än
som gamla våra år
och vandra fram som såningsmän
i världens unga vår!

* * *

DRÖMSYN PÅ ÄNGEN.

Här på den äng, där vita blomsterfält
av spridda ekar överskyggas,
vid stilla lov och stolt och segersällt
en gång ett altare skall byggas.

Beprisa skola för vad jorden fick
då släkten, starkare än våra,
så stora gudar, att profeters blick
knappt deras höjder än kan spåra.

Kanhända minnes någon ensam röst
då glömda ord om strid och trängtan
och tunga steg i mörka tiders höst
med sina tankar och sin längtan.

* * *

VID VÄGENS SLUT.

Vis, o människa, det blir du först,
när du hinner till de aftonsvala
höjders topp, där jorden överskådas.
Konung, vänd dig om vid vägens slut,
vila där en stund och se tillbaka!
Allt förklaras där och allt försonas,
och din ungdoms riken hägra åter,
strödda än med ljus och morgondagg.

* * *

BEGYND VANDRING.

Jag vandrar redan på den bro, som leder
från jorden mot det obekanta,
och fjärran blir mig vad mig förr var när.
Där nere rosa de och danta
och pilar smidas efter krigarseder,
men där jag går, jag ser, att rätt och heder
min ovän ock på skölden skrivet bär.
Ej livets röster längre mig förvilla.

Jag är så ensam som en man kan bli,
men klar är rymden, hög och vinterstilla,
och jag har glömt mig själv och vandrar fri.
Jag löser mina skor och kastar staven.
Jag vill gå tyst, och intet damm får grumla
en värld, där allt är rent som snö och vitt.
Där nere bära de en gång till graven
ett stackars mänskligt stoft och mumla
ett namn – det namnet, det var en gång mitt.

* * *

MILSTENEN.

Hell dig, grå eremit, du vandrares vän!
Låt oss språka, ty sval är ekarnas skugga.
Stolt på ditt ärrade bröst du bär under mossan
tredje Gustavs namnbokstäver i ristning.
Morgontidiga sländor breda i fåran
vingarnas silver, och hör, hur det plaskar och droppar
borta vid klyfta och kärr, där smygande vättar
tassa på tuvornas ris och dricka ur handen!

Många du rasta såg som jag vid din fot,
fatta ränseln och gå som jag och försvinna.
Vet dock, gamling, att skogsomsusade timmar,
stunder som här, de gömmas i ränseln och locka
stugusittarn i årens vinter till dörren.
»Kom,» han säger, »du stilla och vita moln,
dröj en stund på din färd, kom, humlor och bin!
Vi förstå varandra och äro förtrogna.»
Vandrarens minnen hjälpa honom att luta
lugnt sitt huvud till ro, och än under kullen
viskar han i sin dröm: »Kom, Sylvia, sjung,
sjung för oss om de dödas och levandes lycka!»

* * *

## SOVANDE GÅRDAR.

Vägen slingrar vit och öde
mellan nattens tysta gårdar.
Allt det onda, som skall hända,
sover ännu djupt och stilla.
Ofall, vaka, olyckstider,
allt skall stunda, likvagn slamra,

unga åldras, gårdar jämnas.
Natt, hölj i din ro
oss, som ensamma gå,
hölj för oss våra kommande dagar!

* * *

## KLOSTRET.

År, ilande dagar och år,
för ett barn är en timme lång.
Nu räcker ej dagen, som snabb förgår.
Hör, hur gräset susar på glömda gravar!
Där är klostret, som du söker,
och det tysta klosterfolket.
O, hur heligt där i sitt vita dok
bröder och systrar stilla bo!

* * *

## I LÖNNENS SKYMNING.

I lönnens skymning står ett lutat kors.
Där viskar det en röst

så sakta som en fjärran klockas sång:
»Vid den första skoveln mull
mindes jag min ungdoms tider,
vid den andra mina synder.
När tredje gången mullen föll,
då mindes jag vart hjärtats ord,

var god och vänligt menad gärning,
vi bytte tyst som ödmjukt blyga gåvor.
Det minnet blomster är i mina händer,
som friskt slå ut och aldrig vissna.»

* * *

## VÅRENS TID.

Nu är det synd om de döda,
som ej få sitta i vårens tid
och värma sig i solen
på ljus och ljuvlig blomsterlid.
Men kanske viskade de döda
då ord till vivan och violen,
som ingen levande förstår.
De döda veta mer än andra.

Och kanske skulle de, när solen går,
då med en glädje, djupare än vår,
bland kvällens skuggor ännu vandra
i tankar på den hemlighet,
som bara graven vet.

* * *

## OM TUSEN ÅR.

En dallring i en fjärran rymd, ett minne
av gården, som sken fram bland höga träd.
Vad hette jag? Vem var jag? Varför grät jag?
Förgätit har jag allt, och som en stormsång
allt brusar bort bland världarna, som rulla.

* * *

## VORE JAG ETT LITET BARN.

Vore jag ett litet barn,
då skulle jag gå ut och leka,
bygga mig en liten kvarn
och ro min lilla eka.

Mången vän, som här jag vann,
under vita lakan blundar,
och nu är jag en gammal man,
som sitter vid brasan och grundar.

Gåta, saga, jordedag,
ditt djup kan ingen loda.
Ännu samma barn är jag

och människorna goda.

* * *

VI MÄNNISKOR.

Vi, som mötas några korta stunder,
barn av samma jord och samma under,
på vår levnads stormomflutna näs!
Skulle kärlekslöst vi gå och kalla?
Samma ensamhet oss väntar alla,
samma sorgsna sus på gravens gräs.

* * *

TANKENS DUVA.

Tankens duva ensam dröjer
långt i stormens moln och höjer
flykten över höstlig sjö.
Jorden brinner, hjärtat brinner.
Sök, min duva, ack du finner
ändå aldrig glömskans ö.

Varför skrämmer dig minuten,
stackars duva, med sin brand?
Somna, somna på min hand.
Snart du ligger tyst och skjuten.

* * *

MÅNLJUSET.

Jag vet ej, varför jag vaken sitter,
fast dagen ingen glädje skänkt,
men allt i mitt liv, som likt solar blänkt,
och allt, som i mörker och kval blev sänkt,
det darrar i natt i en flod av glitter.

* * *

MIN LEVNAD.

Min levnad, skrid! Du blev mig ej så kär,
att jag i fönstret måste pyssla om
och ställa dina stunder till beskådan.
Jag säger ej: Kom, tryck den mästarhand,
som lockar fram så underfagra blomster!

När jag bedragen blir av vänner
och tunga öden följa mina steg,

jag bär ej tårar i en silverskål
och säger ej till den jag möter:
Lägg armen om min hals och gråt
och ynka mig och låt oss klaga!

Du vida värld, min största sorg
är blott en skugga av ett moln.
Tigande går jag i min grav.

* * *

## DEN TYNGSTA VÄGEN.

Du trycker hårt, du mörka hand,
och tungt du vilar på min panna.
Jag svor att ej med klagan stanna
och trotsigt kransar om mitt hår jag band.
Ett annat vemod är de gamlas
än sorgens fågelsång i livets vår.
Omkring mig kalla skuggor samlas.
Den tyngsta vägen återstår.

* * *

## FÖRSTA NATTEN I KYRKOGÅRDEN.

Nu tystnar klockeklangen och den sista spaden,
och inga grannar vaka i den tysta staden.
Jag kan ej sova som de andra lugnt.
Här ligger jag av alla övergiven.
Det låga taket är så trångt och tungt.
För människor är jag till fasa bliven.
Mitt öga ser ej mer, när dagen återvänder.
Jag kan ej bedja, kan ej knäppa mina händer.

Du jord, du maskars moder, har mot dig förbrutit
det hemska stoft, där livets yra purpur flutit,
som grymt du kramar till din kalla barm?
Var det ej nog, att år och krämpor härjat,
att lutad blev min gång och svag min arm,
och vissen sjönk den kind, som rosor färgat?
Omkring mig darra livets stackars minnen skrämda,
som fåglar i sin bur så tysta och förstämda.

O ångest utan nåd, ur mina arma flikar
jag trevar efter ljus och såras av de spikar,
som på min hårda bädd mig innelyckt.
Jag reser mig, jag välter bort de snåla
och svarta plankor, som min panna tryckt
bland mull och kvalm i dödens unkna håla.
Jag vill stå rak, jag vill på nytt se stjärnor tindra.
Ej port, ej mur min lätta gång kan längre hindra.

Jag fladdrar sakta bort och når med nattens vindar
min forna gård, som sover under höga lindar.
Här flöt mitt liv och sökte ro min själ.
Här har jag sått och satt och hälsar vänner.
Var liten buske känner mig så väl,
som lammet i en hjord sin herde känner.
En lucka knarrar och från blecket frosten sopar.
Nu tändas ljus, och hör, en vredgad stämma ropar:

»Där smyger något mörkt på tassar eller vingar
och letar av och an på snön i vida ringar,

en vilsekommen hund med lurvigt hår,
som under parkens frusna grenar
på skaren söker ett förlorat spår.
Driv honom bort med slag och stenar!
Nu kryper han ihop, och som en syn ur sagan
försvinner han och flyr med lång och hemlös klagan!»

* * *

## ENSAM PÅ SJÖN.

Här ligga de mörka, djupa vatten,
där min faders aska jag strödde.
Minns löftet den sista natten,
när, fader, ditt huvud jag stödde.
Stig, vålnad, stig ur din våta grav,
säg ordet, som aldrig sades,
giv tecknet, som ingen gav,
om liv det finns i Hades!

En bränning rullar ur mörkret sitt skum
mot klippan i vita ringar,
och stormskyn pekar i stjärnstrött rum
med svarta, trasiga vingar,
men öde, öde är natten och stum,
och intet svar hon bringar.

Nej, intet svar för den, som ej ser
hos er, I stjärnor, ett svar i lågor.
Av evighet var jag ett med er
och ett med vindar och vågor.
Så lysen mig, stjärnor, och styren mitt roder,
I ären min fader, I ären min moder!

* * *

## PÅ SKOGSVÄGEN.

Jag går till mina värv och solen lyser,
men lika tungt de döda sova.
Snart skall till dem jag stiga ned.
När livets dagar stupa
och mörkret faller på
och det blir hemskt och öde
i själens klyftor,

då knäppas skälvande händer,
människogudar, mot eder.
Aldrig i min ungdoms år,
aldrig i min mandoms,
böjde för eder jag knä.
Ädlare, renare gudaätter
såg jag resa sina troner
i stiglöst, molnigt fjärran,
där ljusets källor rinna upp.

Jag vet, var gång jag hetast sökte
att fånga i min hand en enda droppe,
då var jag sannast och var mest mig själv.
Och i den stunden drack jag av det liv,
där natt ej faller och där död ej finns.

Sitt offer brände mina fäder
på ödemarkens stenar,

och än när midnattsskenet vilar
bland säv och blad på somnad tjärn,
vi folk från skogarna på berget vaka,
som de försjunkna i vår tro.

* * *

BÖN VID LÅGORNA.

Helige Ande, dig tillbeder jag.
Eld och segersång är ditt namn.
Vedermödans ande och nödens,
ljus över tårarnas stund och dödens,
bränn till stoft vår människohamn!
Mot dina eviga lågor breder jag
än ur döden i bön min famn.

* * *

UNDRET.

Under över alla under,
höga, outgrundligt stora!
Ulvens klyfta blev ej ditt hem,
ej det mörka havets djup.
Född blev du att vandra
i den gyllene människoleken.

Broder, syster, du som än
går din färd på jordens stjärna,
kort är livets väg och kvällen snar,
blid och glatt förnöjsam ändå var.
Strid på stridens dag och lek på vilans!
Sök försynt din ro bland goda hjärtan,
yr i våren, vis i åldern,
och när vitt ditt huvud sjunker,
prisa undret, att du föddes
människogestaltad, gudalik,
undret över alla under!

* * *

OIDIPUS VID DÖDSPORTEN.

Tungt skred han, mot klipporna stödd,
till bergets låga port,
som ledde in till de dödas stad,
överisad och höljd i snö.

Ur mörkret snyftade sakta
den trogna dottern mot hans arm,
förgråten och med grumlad stämma:

»Ej anade du i lyckans år,
att du i längtan skulle stanna
bland tiggare vid dödens dörr.
Du äter andras bröd. Din forna borg
är nu en hög av grus för möss och rävar.
Nu vet du, vad att åldras är,
när tårarnas milda regn ej mer
gör allting lätt att glömma och förlåta.
Dig gläder intet mer, och kylan stiger
ur jorden fuktig till din märg.
Du trevar darrhänt efter stöd,
och barnen skratta där du haltar fram.
Du ler som de, och ingen anar,
hur tankspridd och förströdd du går.
På döden tänker du och blott på döden.»

Trött sjönk hon på drivan i sömn,
men faderligt bredde den gamle

sin nötta mantel över hennes bröst,
och ingen levande hörde hans svar:

»Sov, min dotter, väntansfullt
räknar om natten jag timmarnas steg.
Många, otaliga, samlas de döda
i vitt och stilla sken omkring min bädd.
De stå så höga, att jag knappt dem känner.
Hur skulle jag väl längre våga
att vänner kalla dem och fränder?
Är jag väl värdig, jag, som förr
vid deras sida gick som like,
att nu i vördnad kyssa deras händer?
O kärlek till allt skapat, fyll mig helt!
Ej anade jag i yrans tid,
att dödens vindar icke döda
men öppna sinnet som en blomstergård
med aldrig drömda rosors nya doft.

Du underliga skepnad, du mitt väsen!
Vad ont är och vad gott är ingen gåta,
ty också brottets son i straffets kedja
i hjärtat skillnad vet på guld och slagg.
Nej, gåtan lyder: när din väg står byggd,
vad lockar dig att hellre söka branten?
Jag föll. I grubbel blev jag dömd att vandra.
Här vid den port, som bjuder frid,
se mina sönderstungna, blinda ögon,
hur gåtor brista liksom tunna skal,

och ur det inre dunklet, som förskräckte,
det strömmar upp gudomligt ljus.
Kom, du som frågar, jag ser svar!
Kom, du bedrövade, ty jag har tröst!
Vart strå jag rör med handen blir mig kärt,
vart ting, som nyss låg stumt, får ord och talar,
var mänsklig röst ett djup, som förr var dolt.
Låt den förföljde, låt den trötte vila
sin hand i min, lägg barnet i mitt knä!

För fram de onda med de goda,
och svep den mantel om min skuldra,
som jag har kastat för min fot!
Nu först står Tebes fallne konung
beredd att styra och att döma.»

Så talade, lutad mot berget än,
labdakidernas ättling, när natten svann
och röken steg från spridda gårdar.

* * *

BLAND NATTENS TRÄD.

Natten är så heligt ljus.
Skogarna bli tempellunder,
höga, stilla, utan sus,
skymningsfulla som ett under.

Stora, lummigt mörka lindar,
mossbelupna väsen utan röst!
För oss båda tystna dagens vindar.
Skogens lycka drömmer i mitt bröst.

Stumma träd, låt oss förtroligt vaka.
Jordens bundna söner ären I.
Bojan mäktar eder fot ej skaka.
Där I födens, eder grav skall bli.

Jorden kallar dock en gång tillbaka
också den, som gick på jorden fri.
Nattens aningsvärld sig tänder
för oss båda lika rosenskär.
Räck ur dunklet edra grenars händer
över den, som eder broder är!

* * *

STJÄRNTÄNDNINGEN.

Nu är bröllopstimmen och brudarnas stund,
och stjärnorna brinna så nära,
att plockas de kunde från fästets rund
åt brudar i kronan att bära.
Stilla står tiden, och under hans häl
mötas de kommandes väg och de dödas.

Barn av natten, I som skolen födas,
stjärnornas tinder dröje över er själ!

* * *

## PARADISETS TIMMA.

När människorna sova
vid sommarnattens sken
och tusen röster lova
sin fröjd från gren till gren,
då purpras lingonriset
av stilla skyars gull;
då hägrar paradiset
än över jordens mull.

Du äng, låt kalkar glimma
kring älvans lätta häl!
Du paradisets timma,
din dagg gjut i vår själ!
Än jublar fågelsången
kring gryningsljusa sund
så klar som första gången
i tidens första stund.

* * *

## SOMMARLJUSET.

Du underbara sommardag,
som med ditt ljus mig fyller!
Den mjuka stigen vandrar jag
bland vilda rosors myller.

Här glimmar sjön i branta djup
och speglar häll och grenar,
och getter högt på bergets stup
gå tyst bland mörka enar.

Bestråla ljus de minsta snår,
som dina marker smycka!
Från dig jag kom, mot dig jag går,
bevingad av din lycka.

* * *

## DEN DRUCKNA TITANEN.

Månen sken och vid en kruka vin
satt en jättehög titan från bergen,
halvt beskuggad av sin mörka vinge.

»Jag vill dricka,» sade han, »och gråta.
Klara måne, lys på livets gåta!
Låt det blomma, låt det våras!
Långt ser ögat, när det tåras.

Jag har hånat som ni när vid bägarn jag satt.

Bröder, då blev jag hörd!
Förråder jag också min gudabörd,
det blir er, som jag hånar i natt.
Var fallen man, var vilseförd
blev min vän, där jag vandrade fri.
Jag är drucken i natt, skänk i!
Jag gitter ej ströva min mörka bana.
Sant är blott
vad som ädelt är och gott,
allt vad hat och låghet dana,
det är dvärgalek och smått.

Intet att älska, intet att vörda,
aldrig bära en börda,
ni följesvenner, säg,
var ledde en armare väg?

Förpestad är den dunst, som går
från mitt unkna och röda hår.
Ni ströko min lock med handen
och sjöngo: Du doftar som rosensnår,
som vind över örtalanden!
Jag har skällt som en hungrig och hylande räv,
mitt bröst blev tomt, min röst blev sträv.
Er gycklare var jag och sådde
min onda säd, när hjärtat svalt,
ni svaga, som intet förmådde
och därför hatade allt.
Håglöst se ni dagarna gry.
På torra grenar, som gnissla och gny,
låt i natt cigalerna gunga
vid silverklara vattendrag,
och häda sjufalt på ljusan dag
i morgon med bläddrig tunga!
Det onda är sin egen plåga,
och än i glädjens sal

ur ögats dystra låga
det spejar efter slut på sina kval.

Drick djupt, drick döden i ert blod!
Säll den, som föddes god!
Då vakta stilla andar härden
och långt på avstånd brusar världen.
Förkovran går från led till led
och plikt och tro och ädel sed.
På helgad mark hans boning står.
Glad och tidig vid sitt verk till sena år,
sluter han i fädrens böner
allt, vad livet honom gav.
Lycklig åldras han, och starka söner

bära honom till hans grav.

Zevs, jag hatar din ljusa ätt,
och hade i striden jag siktat rätt,

din hjärna låge på klippan runnen.
Du stötte mig ned i Tartaros,
men minns, jag slog med mitt bloss
din gudavakt för munnen.
Ej glömmer jag, fast tider gå,
ditt skaparallvar i de dagar,
då du gav folken värv och lagar,
som vi, de fallna, ej förstå.
Begabbat har jag dig, men jag vet,
att ändå är jag din frände.
Jag kan ej bära min ensamhet
genom öknar till stridernas ände.
Dig att skymfa, dig att smäda
blev de slagnas sista lisa.
Svaga äro de som häda,
starka de som prisa.»

* * *

SMYCKET.

Lyckan är ett kvinnligt smycke.
Stränga gudar, hårda öden
och av bröd ett sparsamt stycke,
det är liv för män.

* * *

DEN SKEPPSBRUTNE.

Efter vild storm
värmer leende han händerna
över snabbförbrunnen eld,
ensam på skäret.
I morgon redan på bräcklig flotte
skall han frälsas eller dö.

* * *

STORMAR.

Jag trodde du sov, mitt hjärta.
Du stormar än som förr,
och vårens alla vindar
de rycka opp din dörr.

Den röst, som dig förtrollar,
den vill jag göra stum.
Av dig jag sakta bygger
ett tyst och heligt rum.

Ty nu är jag din herre,
som besvärjer stormens gång.

Dö bort, du vårens saga,
som ekot av en sång!

* * *

## DEN VÄNLIGA GÅRDEN.

En liten vänlig gård med röda hus
finns gömd i skogen vid en stilla sjö,
och under himmelshöga almars sus
på bryggan gubben sover vid sitt spö.
Till stugan för en liten krattad gång,
och framför trappan lyser solen fritt
på silverkulan och på flaggans stång
i snäckors och i blomsterklockors mitt.

Så lugnt är allt, som rådde ständig frid,
så putsat allt, var knut så vit.
Och skogens troll, som än från heden tid
i berg och stenar bygga, hitta dit.
Vid grinden flockas de i ljusan kväll.
Nyfikna stå de där i mörkret än
med mossigt hår och blanka ögonfjäll
och titta under spjälan på sin vän.

* * *

## HIMLADROTTNINGENS BILD I HEDA.

»Åtta hundra julenätter
såg jag tända sina ljus.
Barn, hör vad jag täljer!
Konungar kysste min fot.
Glömd sitter jag. Damm höljer mig.
Bed mig ej om vad *du* har kärt,
ej om guld och ej om namn.
Gå, förnekare!
Blott hos den, som tror, ske under.»

När jag hörde från bildens röda
läppar av trä så tunga ord,
flög på muren ett sken och jag bad:

»Skänk mig hellre det gyllne hjärta,
skänk en droppe av den goda,
kärleksrika ödmjukhet,
som, förgätet och utan namn,
sirat och satt dig med dok och krona
hög och sträng på drottningstolen.
Lär mig vörda så och besjunga
hela den stora, ljusa värld,
som står fylld av vingars surr,
ängar och berg och underbara,
ädelt visa människoverk.
Den har tro, för vilken mycket är heligt.»

* * *

HERTIG MAGNUS' GRAV I VADSTENA.

Fylld av glada röster småler pingstens
ljusa skymning över stenansiktet.
Myrtenkrukor, rika azaleor
nattvardsbarnen lyfta upp på vården,
där en stackars dåre
sover sin töckniga sömn.
Vet ej varför han satt stum och fången,
varför knäppta händer blomsterlindas.
Livets pilgrim, svara,
vet du mer om dig själv?

* * *

JUTTA KOMMER TILL FOLKUNGARNA.

Det red en jungfru från Danemark,
en ängel från himmelen ljusa;
men glädjen är skör och sorgen är stark.
Lindelöv, lindelöv, susa!

Stig in, stig in, jungfru Lindelöv,
i borgen, där harporna brusa!
Så talade kungen, och jungfrun blev röd.
Lindelöv, lindelöv, susa!

Och jungfrun blev hälsad och jungfrun blev kysst,
och stjärnorna tindra över hallen.
Nu gråter lilla jungfrun så bittert och tyst.
Lindelöv, lindelöv, fallen!

* * *

HÄVDERNAS LEK.

Vid Eriksmässan steg klostrets abbot
till häst på torget för att strida.
Hans kåpa var svart och naken hans fot,
men ett slagsvärd hängde vid hans sida.
Och riddare, som mötts kring hans talaresten
från korståg och rännarebanor,
de vinkade med handskarna, och majsolen sken
på kräcklor och heliga fanor.

Då stod där en främling, en ensam man,
vid den minsta stugan i staden.
Han hörde ej jublet, som steg och försvann,
och han såg ej den glimmande raden.
I svalen satt en jungfru och spann,
och i ekarna susade bladen.

Abboten han log åt fjärilens lek
och red in bland den väpnade adeln.
Han vände sig om och räknade blek

tre hundra ryttare i sadeln.

Så drogo de dädan likt dagar, som gå,
och stupade och jordades om kvällen,
men några blevo gamla och dogo på strå
och lades i kyrkan under hällen.

Förgätna vordo alla och släckta alla ljus,
och multna föllo bänkarna och borden;
med övergivna härdar och bågnande hus
sjönk namnlös staden under jorden.

Nu växer det enar och röda nyponbär,
där tornen blickat över slätten;
men jungfrun i svalen, hon fick främlingen kär
– och blev moder till Vasaätten.

* * *

VISBY.

Jerusalem, Jerusalem!
Du stad med torn och murar,
där templen blevo ugglors hem,
vem lyfte dig till klippan, vem
till havets salta skurar?
Vem fyllde stolt med skepp din hamn
i sommarblanka kvällar?
Jag går på nötta hällar,

men alla ligga utan namn.
Vem reste dina bågar?
Bland valv och murar för min väg,
hur hette dina hjältar, säg?
Det är om namn jag frågar.

Nu somnar sakta havets svall.
Jag hör ibland en skärvas fall,
som skulle brusten pelarhall
med tunga droppar blöda.
En liten skärva, men en del
av bågen, som en gång stod hel,
ett svar från Visbys döda:
»Som stenar stå varandra bi
att bära och att stöda,
vi lyfte skrin med pärlor i.
Som skärvor falla, svunno vi.

Vi voro endast bladen,
som ingen räknar höst och vår,
blott trädet lövas och består.
Det hette staden, staden!»

* * *

APOSTLARNAS RESA.

Två män med långa vita skägg och stavar i sitt knä
bland rep och korgar sitta på däckets hårda trä.
De tala många stilla ord om himmelrikets dörr,
men havet rullar mulet som tusen gånger förr.
Ur vattnet halas våta nät vid matta böljors slag,
och allt på jorden är sig likt som varje annan dag.
De gamla tala sakta. En enda hör därpå.
Med klara ögon lyssnar en enda från sin vrå.

Det är en fattig kvinna, som söker hem och bröd,
en liten ensam fågel, som darrar i sin nöd,
ett stackars litet mänskobarn, som ej har far och mor.
Det är ett ängslat hjärta, som vaknar och som tror.

* * *

FILEMON OCH BAUKIS.

Glatt förnöjda på sin bänk vid flamman,
än de trogna gamla sutto samman.
Ingenting om strid och kval de visste.
Brödet delat låg vid vattenflaskan.
Deras enda gås på vingen riste
och kröp varsamt närmre fram mot askan.
Som ett litet fattigt tempel tjället
stod på runda stolpar tätt vid fjället.

Löv och mossa näverdörren gömde.
»Hustru», framåtböjd den gamle tömde
nya kottars bränsle över härden,
»ljus och ljuvlig hemmets brasa skiner,
men där ute vinterregnet viner.
Stackars alla ensamma i världen!»

* * *

DEN VITTBERÖMDE.

Till tempeldammen kom om natten
en upprorsman och tvådde sina sår,
brunhyad, ung, med vilt och tovigt hår.
En lama räckte honom vatten.
Förtörnad stötte kämpen bort den arm,
som ville släcka sårens plåga.
Hans första hälsning var ett rop av harm,
hans enda tack en bitter fråga:

»Hur kan du ödmjukt vandra livet fram,
du vittberömda, templets ära?
Förföljd och hatad är jag som min stam
och vill dock stolt mitt huvud bära.»

»Jag är ett stoft,» ljöd tyst den höga
gestaltens svar ur trädens mörka skygd,
»och ödmjukhetens sänkta öga
är den berömde vises sista dygd.

Men du, som ofta än får stanna
och sårad två från bröst och kinder blod,
gå ut mot världen med ditt trotsarmod,
gå ungdomsstolt med lyftad panna!»
Så slöt den gamle och förlägen
såg ned på blommorna vid vägen.

* * *

HOS SPÅKVINNAN.

Du säger: Lär mig på en fälla glänta,
som fångar lyckan i sitt gillergarn.
Hur lätt att lära! Sätt dig endast, barn,
som förr med händerna i knät och vänta.
Omkring oss lyckans gyllne fjäril svingar
och söker oss beständigt alla dar.
Men vilken lär dig, hur man håller kvar
den fjäriln utan bräckta glittervingar?

* * *

FÅNGEN.

Höljd och stum som en prästinna
steg i Knidos’ borg en kvinna.
Portens bommar voro lyfta.
Mörkt av fackelrökens svärta
valvet stod med nötta bänkar,
och hon smög till fångens hjärta,
rädd att jubla, rädd att snyfta,
rädd att snava mot hans länkar.

»Make, snart ditt huvud faller!
Varken bommar eller galler
hejda mina steg förmådde.
Ve! Barbarerna ha vunnit.
Sedan midnatt husen brunnit.
Samma man, som oss förrådde,
satts att vakta deras fångar.
Sjudhett vin ur hjälmen ångar,
som de tömma för sin seger.
Pyrron, res dig från ditt läger!
Dina armar ännu blöda
efter striden, som du stridde,
innan de i järn dig smidde.
Dina vänner ligga döda.
Blott en liten frälsad skara
flytt med svärdet dolt i vecken.
Högt bland bergen under klara
himmelsbloss, i vilkas tecken
spåmän läsa ting, som stunda,

står en marmorvit rotunda

halvt i grus och spillror ramlad.
Där på tempeltrappan samlad
sorlar skaran välbehållen.
Följ mig dit! När jag med fållen
gnidit brynjans ringar blanka,
må med vintergrönans ranka
kring ditt hår du ödet lova.
Smek mitt huvud! Sorglöst lutat
intill ditt det snart skall sova.
Väktarns dotter har jag mutat
med de smycken, som du gömde
i min hand till morgongåva.
Jag bär frihet till den dömde.»

Hennes kinder strök han mulen:
»Gåvor löna tärnan föga.

Kastas skulle hon för hjulen
samma morgon fången rymde.
Kunde sol och färger drickas
utan ångest av mitt öga,
om en fal och tanklös flickas
jag med dödens skuggor skymde?»

Andlöst blek, med knäppta händer
knäföll makan vid hans kedja.
Stum han hörde henne bedja.
Men i rökens moln, som höljde
mur och valv och fackelbränder,
väktarns dotter henne följde.
Rak och stel som evmeniden
tecknad står på offerkannan,
själv ett barn från gatans hiden,
steg hon långsamt fram, med pannan
skön fast ung av laster härjad.

Mellan knutna gördelbanden
satt en flöjt av ambra skuren.
Röd var skjortan, kinden färgad,
stämman dov, och blicken glödde.
Ur den korg, hon bar kring handen,
grep hon smyckena och strödde
dem föraktfullt över randen:
»Fal du nämnt mig. Frambesvurit
har ditt ord, den stund det sades,
vad jag eljes stum till Hades
som en sluten lampa burit.
Fal du nämnt mig, ty du kände
ej vad mod och kärlek våga.
När jag såg dig, gudar tände
i mitt blod sin egen låga.

Unna mig vad de ej mäkta!
Lås och reglar ligga bräckta.
Fly i mörkret och församla
män och kvinnor, barn och gamla!

Låt i bakhåll skaran ställas!
Hämna vad du ej kan värna,
och din bragd skall över Hellas
stiga som en morgonstjärna.
Offra mig! Du har att välja.
Intet hopp vid livet binder
tärnan, som med heta kinder
en föraktads gråt får svälja.
Vill du namnlös gå ur tiden,
gömd bland fångarna från striden?
Ingen saga skulle tälja,
att en fånges, att en slagens
unga huvud föll i natten,
att för mig du steg från dagens
sköna ljus till Karons vatten.»

Pyrron reste sig. – »Från borgen
nalkas männen ren i gången.

Stilla barn! De märka korgen.
Säg att bröd du skänkt åt fången.
Tro mig, ingen timma gömde
outsäglig fröjd som denna,
fast jag stiger till de glömde.
Väl jag kände pannan bränna,
när jag såg de våra brottas
bakom svedda träd och slätter,
men i ensamhetens nätter
djupens hemligheter blottas.
Var sitt nät det onda spinner,
allt det storas vinge även
lyft och regnbågsfärgad brinner
mellan maskorna i väven.
Var det goda grep en spira
och vred fridens ax om pannan,
folket snabbt begynte fira
blott det onda, blott en annan.
Sörj ej dem, som fått förblöda!

Vilken öken livet vore,
om de ädle, om de store
skulle spisa, pussigt röda,
dagligdags i Prytaneion,
om vart stolt och sårat lejon
skulle vattnas tamt och kammat,
om det goda skulle trona

på en purpurbädd med krona,
nöjt, bedagat och med dvala
i de ögon, vilka flammat!
Fyllda kvarnar skulle mala,
men i tempel och på ängar
ingen fatta lyrans strängar.
Våra store skulle ropa:
Blir med gott det goda gäldat,
slocknar flamman, som oss eldat;
vi till dvärgar krympa hopa!
Bär ej kvällen, när han skymmer,
tunga minnen och bekymmer,

står ej hemlös man vid härden
som en gäst hos andras lycka,
allt det stora går ur världen
som en krympling vid sin krycka.
Blixten föll. Min stam föröddes.
Räck mig flöjten! Prisa, tärna,
Hellas' gudar för den stjärna,
under vilkens hägn jag föddes.»

Lyfta flöjten, som han rörde,
gamla toner återförde
från hans barndom, då i vilan
äldsta systern sjöng vid spolen,
och han knäföll under bilan
med en segersång till solen.

1895.

* * *

ARIKINES TEMPEL.

Av murar hägnad står på heden
en bild av Artemis,
vars pilskott
till barnaföderskor bär döden.
I natten ensam prästen Glaukos
vill dansa framför stenbelätet
och söva själens vakna öga.
En kådig kvist han tänt till fackla,

men knappt slår flamman ut för blåsten,
då skrämd han trampar den och lyssnar.
Vid glödens sken han ser sig kring.
En helgedom,
en fristad väl,
men den, blott den får där bli präst,
som är förlupen slav och mördar
sin företrädare på stället.
Så lyder språket över dörren.

Han granskar manteln. Fordom vit,
den överstänkts av bruna fläckar
för varje gång den togs i arv.
Han minnes hur han vann den manteln.
I mörker kom han och i mörker
begrov han under ris den gamle,
vars barnsligt glada sång vid lyran

han hört från templet, när på heden
han smög, förföljd, i ökänd slavdräkt.
Nu blev han präst i eget tempel;
men dörr, som hänger väderstungen
på lösa järn och utan lås,
för nästa dråpare står öppen.
Lyss, är det fotsteg? Lutad över
den låga muren stannar Glaukos,
en sömnlös väktare, en präst,
som knyter händerna om stenar,
och högt,
i stormen sjungande, han ropar
till bågprydd bild, till Artemis:

»Ej är jag någon vanlig slav,
som flytt en sniken herres piska.
Jag tjänat kejsarbarn i Rom

med gycklarmask och brottarlekar.
Som deras docka fick jag dansa
och söva dem med söta sagor
om kejsarbarn och kejsarbarn.
Hur skön, hur stor, i tusenårig
och samlad makt låg kring mig staden!
Jag velat skaka pelarskogen,
där jag, där slaven ej fann skugga.
Då gömde jag en kniv i gördeln.
Om kvällen flydde jag från borgen
och tog min fristad med ett dolksting.
Gudinna, det är mänskors saga.
Den unge vill ha eget tempel.
Hans första mansdåd är att stöta
den äldre ned vid altarstenen,
kall, otacksam, med mördarhänder;
och lögnfull självförtröstan strålar
från ynglingspannan mot den slagne.
Besudlad manteln går i arv

med gubbars blod och bröders blod,
med blod av män, som en gång sjungit
sin sång vid lyran, tänkt och älskat
och dödat lika kallt som jag.
Skall aldrig mördarsagan lösas

i rika korer, där var ålder
sin egen stämma sjunger fri?
Allt som blev till det växte dock
för samma lag som trädets barr
med livets rätt inom sitt väsen
i samma ögonblick det föddes.
Så ofta, människa, du ryser
i svarta timmar för dig själv,
jag läser i ditt vilda öga
de slagnas hämnd, din andes blodskuld ...
Gudinna, du som otukt tuktar,
dräp barnaföderskorna alla,
att intet ungt blir fött på jorden!
Men falla dina pilar brutna

inför en hand som höjts till löfte,
en gudom
starkare än du,
vänd då din båge mot de födda,
till dess den morgons söner komma,
som ej behöva dråpets seger.
Förgör oss !»

1899.

* * *

BILDSKÄRAREN.

Ur svunna dagars grav,
ur årens mörka klyfta
jag hör, när kvällen somnar av,
ett ensamt hjärta snyfta.

Mitt eget hjärtas röst,
vill du med drömmar skrämma?
Du ropar ur mitt bröst
och dock med fjärran stämma.

Jag snidar på en bild
av andras bragd och smärta.
Sjunk, tysta afton, klar och mild,
och väck mig inte, hjärta!

* * *

NOMADER.

»Broder,» sade vandringsfolkets hövding
och redde mig en bädd vid elden,
»du rosar dina marker
och besår din jord.
Andra, obekanta, skola den besitta.
Ditt hem, din fasta borg,
det är ett tält som mitt
för några dagar, några nätter

vid rastestället,
ett hägn mot sol och köld.
Dess flikar skola strös för vinden.
Böj ditt huvud för det enda, som består,
stjärnevalvet därovan!»

* * *

NATTENS ANDE.

Framstupa
i vargagrytet
låg nattens ande,
rynkig och tovig.
Åt jätten skrattade dagens barn,
så fjället sjöng,
och slogo sig på sina knän.

Allt visste de,
allt sågo de,
åt allt de gåvo kloka namn.
Svar på djupa gåtor
läste de i mull och sand.

Då sprang han upp och täckte
med knutna händer pannans veck
och slöt sitt pinade öga.
Blind för det, som nära var,
såg han fjärran andra ljus.
Förtvivlans nätter mindes han och mörker,
där ingen väg ledde,
ingen arm stödde,
och släktens gång i vilda tider,
där skygga hjärtans bön
steg klar mot tordönsfyllda moln.

Stilla i sitt bröst
han tackade sitt öde
för allt, som tindrat över natten,
men dagen aldrig såg.

* * *

STRIDSGUDEN.

Från trollets dotter vände Tjalve hem
med springande steg till sin glömda hjord,
men segnade tåpig och blek på knä.
Tor själv, hans väldiga herre,
bred över bröstet, satt på klippan
och täljde en vallarestav.
Han log i sitt röda skägg.
»Träl,» sade han, »frukta dig ej!

På bänken ligger hammaren glömd,
ty markerna våras och blomma.

För att allt på den gröna jorden
skall gå sin gång och allt få sitt
och unga hjärtan bulta samman,
gärna någon stund ibland
vi bistra kämpar vakta getter.»

* * *

## TILL HENRIK IBSEN PÅ HANS SJUTTIOÅRSDAG.

Väl skönhetens solstad i molntomt ljus,
där dammarna spegla gudarnas hus,
du sprängde förbi på din gångare,
men byggde i klyftan din cell under trät,
med uven på skuldran och trollet på knät,
du grånande konung bland sångare.

Av vassaste enris din matta du band,
när andra gingo med kransar i hand
som templens och gravarnas prydare.
I gåtor försänkt vid ditt gråstensbord,
du ristar i stenskrift ditt grubblareord,
du spåman, du människotydare.

I skönhetens solstad, där mejslas vid sång
de jungfrur och gossar med dansande gång,
som blicka ned från metoperna;
du smider ditt eggjärn vid flammande vägg
bland enögda jättar med mumlande skägg,
du fjällman, du smed bland cykloperna.

Och alla, som stamma av Tantalos’ släkt,
och alla de spelmän i gycklaredräkt

med bondfiol eller psaltare,
de vandra till klyftan i sorlande lag
och lägga för dig de kransar i dag,
som ämnats åt Hefaistos’ altare.

* * *

## HÄLSNING TILL FINLAND ÅR 1900.

Poltavas kupoler och tinnar
försvunno vid bortersta leden.
En skara besegrade finnar
som fångar leddes på heden.
Med vapnen och fanorna tagna,
med sakta viskande röster,
de vandrade, bundna och slagna,
allt längre och längre mot öster.

De sista svenskarna lågo
i blod och trasor på stäppen.
De lyfte sitt huvud och sågo
och ordet skälvde på läppen:

»Vi skakade hand som fränder
förr ofta på herrgårdstrappan;
trött ligga den sårades händer,
men tryck dem i smyg under kappan!»

Nu slåss vi ej mer och begrava
ej stupade kungar i valven.
Vi hunnit vårt andra Poltava:
den stora gyllene kalven.
Champagnekorkarna knalla,
då hjältarna mötas i salen
och börja, nära att falla,
om Finland de hickande talen.

Så låt oss i högtidsrummet
få hålla tal eller tiga,
där går dock vin under skummet,
hur flyktigt bubblorna stiga!
Tillräckligt varsamt den kröker
vår väg långs branter och dike,
och tusendes tanke söker
de tusen sjöarnas rike.

Om filare komma och fila
på alla patronernas sågar,
om diplomaterna sila
sin skrivaresand på vågar;
vad gör oss ett ord för mycket
mot det att aldrig få tala,
men kela med penningstycket
och göra en gud av sin dvala.

När höstens snögande dagar
bli skymmande grå som kvällen
och östanvinden, som klagar,
slår svarta vågor mot hällen,
jag hör hur det suckas och viskas
av kvävda hotande röster,
jag hör det folk, som piskas
allt längre och längre mot öster.

Ett hjärtats ord till dem alla,
de män av tro och av heder,
som sågo sin fana falla
men dröja i glesa leder!
Ett tack för den fackelflamman
de höjt från sin vrå på jorden,
för allt vad vi ägde samman
av Hellas och Rom i Norden!

En hälsning till alla de stumma,
som vänta och vänta och vänta,

till Pavo och Pavos gumma,
som ängsligt på stugan glänta,
till hela det folk, som förblöder
men aldrig sitt hopp kan mista!
Ett tack till de forna bröder,
ett handslag – men ej det sista!

* * *

## NORGES FADER.
## VID BJÖRNSTJERNE BJÖRNSONS DÖD.

Det står aftonglans över fjällen.
Nedåt gick solen sin kungliga stråt,
gråt, Synnöve, gråt!
Stor var den sol, som sjönk i kvällen.
Diktare, krigare, striden är all!
Du sovande hövding, som hemåt vänder,
kring skeppet går havets svall
mot norska klippor och svenska stränder.

Det var brödraland. Det blev främlingsland.
Det var hand i hand. Det blev slitna band.
Men djupt i folkens själ, i det förtegna,
där brusar ändå evigt brödrasången.
Här stå vi kvar och se mot solnedgången
och sörja dig som en av våra egna.

* * *

## GUSTAV FRÖDINGS JORDAFÄRD.

Bort gå de,
stumma skrida de
en efter en till skuggornas värld.
Klockorna dåna. Tungt slå de,
mullra och kvida de,
sjunga sin sång till de dödas färd.

Milslångt borta jag sitter.
Ändå hör jag klockornas slag.

Hela vårt land i vinterns glitter
hör de klockor, som ringa i dag.
Sommar var du och blommande vår,
sävens sus vid sjöarnas stränder.
Sov, vår sångare, sov på din bår,
lyft på tusendes händer!

Vitt blev ditt hår. Långt blev ditt skägg.
Solen sken in på bibelns ord,
där du satt vid din vägg.
som Job på sin hög av aska och jord.
Förunderligt stort är ett människoöde.
Dröm och saga och skummande flöde,
vågor och lågor och stormars kör,

men hon själv är det sköraste rör.

Dö, dö, det är rösten hon hör,
när hon skapar och frågar och spanar.
Allt fåfängligt,
allting jordiskt dör, dör,
men hon själv blir det verk, som hon danar.

Skald, stig genom nattens dörr
kungarak till skuggornas skara!
Oförgängligt
strängaspelet, ditt silverklara,
ljuder ännu för oss som förr.

* * *

HEMLANDET.

Vem såg den gamle ej med vemod minnas
de minsta ting, som livet värde gav.
Han minns den dörr, en böjd och gråtögd kvinnas,
där gossen drog på vandring mot en grav.

Han minns vart rum, om också lågt och armt,
vart myrtenstånd på blekta fönsterborden.
Hur skulle hjärtat famna mindre varmt
den bygd, det land, som blev vårt hem på jorden!

Än stå som förr bland sjöar och moras
de röda stugorna och herrgårdshusen.
Här gingo bakom samma frusna glas
vår mor och far och tände juleljusen.

Det var den dröm, som ledde deras hand
att resa dessa tak, som oss de ämnat.
Allt vad med kärlek dem vid livet band
står kvar som minnen kring den stol de lämnat.

Från samma tröskel viska vi om dem
i kvällens stund, när barnens hand vi trycka.
Vår bygd, vårt land, vårt hundramila hem,
väv av vårt liv din storhet och din lycka!

1895.

* * *

ÅLDERDOMEN.

Jag vet, att en gång tystna
de stormar, som mig förde
till mången kust, där lystna
satyrers spel jag hörde.

Då skall omkring mig världen
stå from och barnafager

– men det är höstens dager
på minnena från färden,

på vännerna i ringen,
på kvinnorna och tingen.

Välkomnad, ur det höga
skall friden breda vingen
kring sista nattens vaka,
då själens slöjor rämna
– men det är gubbens öga,
som vidgat ser tillbaka
den stund han allt skall lämna.

Ur vågorna, som irra,
ur dyningen, som sjuder,
snart vilans stjärnor stirra.

Men först skall kransen gulna!
O varför blev den mulna,
men sköna gud, som bjuder
i livets sommarmånad,
så döv, så sällan mutad
av unga hjärtans trånad
att le mot dem, som fira
hans lov med räckta armar?

O varför står han lutad
så grym mot stenkall spira
med ormar i sin krona,
när hösten kan försona,
när hösten sig förbarmar?

1895.

* * *

## MOLNVANDRING.

### I.

»Solens gud rödmantlad vallar
hemåt sin hjord över skyarnas kam.
Högt under flammande pelarehallar
lägra sig flockvis hans vita lamm.

Molnens bergiga trappor och toppar
tindra i rymdens förklarade värld.
Afton, lys över tuvornas droppar,
lys genom skymningens skugga min färd!

Aftonskyar, jag längtar till eder.
Bygga vill jag på moln mitt hus.
Skyar, visa en stig, som leder
ovan till edra fält av ljus!»

Så en enslig stämma bad
djupt ur dunklet, som nejden gömde.
Böjd som på väg till de dödas stad
gick där en grånad skald och drömde.

Halvt i tankar och halvt i sång
gick han och gick mot aftonranden.
Obebodd låg myren och lång,
mörk och lång den öde stranden.

Under ske, där längtan är stark.
Över åar och djupaste sjöar
skred han fram som på fastaste mark
ända till skyarnas simmande öar.

Där begynte vägen att stiga
smal och brant mellan vilda djup.
Molnen tornade väldeliga
som ett Olympos med stup vid stup.

Nedomkring var allting natt.
Ovan såg han på skinande fjället
solens gud, som skäggig satt
hos sin dotter vid herdetjället.

Guden lyfte förundrad pannan.
»Var välkommen, främmande gäst.
Styrkedryck behöver ur kannan
resenär utan stav och häst.

Skald må du vara, vandringsman,
efter bland moln du har din gamman.
Kort är en vårlig natt, välan,
låt oss ha glatt och lustigt samman!»

Gudadottern stilla och vänt
trädde då fram till gästen från jorden.
»Vilans stund har du väl förtjänt,»
föllo sorglöst de blida orden.

»Frukt och bröd blir din aftonvard.
Ädel sång ett gille kröner:
sjung något gammalt drapa, bard,
sjung som det fröjdar jordens söner!»
*

II.

Och gästen hälsade solens gud:

»Från skyarna ler du
mot öden och tider,
och leende ser du
en värld, som lider.
Spörj vandrarn om bud!
Den väg, som tycktes oss rak och gen
där nedan i djupet, där sten är sten
och kval är kval, allt fjärmare når den.
Osaliga röster förbanna ditt sken,
och drapat har tystnat i hövdingegården.

Jag mist min tro på det godas makt.
Jag blev gammal och grå på den sagan.
Och här stiger jag fram med min människoklagan,
jag ringa man, till din strålande prakt.
Som den trötta kommer till vattenkaret,
jag kommer och stammar: skänk mig ett ord,
du konung över rymder och jord!
Och du ler och ler – det är gudasvaret.

Vi gör du oss alla till trälar,
när du gav oss hjärtan och själar
och ej händer allenast,
när du tände vår törst
till allt, som är djupast och renast,
och allt, som är visast och störst?
Av jordens och himlarnas under
vi byggde åt hjältar fordom en värld.

Vid smyckade altarerunder
välsignades hjältarnas svärd.
Det riket pekade högt mot ditt ljus,
men trångt blev där byggt i de ringas hus.
Då sprängdes järn. Då krossades skaklor.
Det lyste kring bergen av heliga facklor.
Allt jordiskt blir dock sist elände,
det är min hälsning, drott i det blå.
Det var herrarna förr, som brände
och redo omkull de många och små,
nu är det de många, som bränna de få.
För trälen är det raka krokigt,
det grova roligt, det höga tokigt.
En trälafödd har aldrig mod
att broderligt se en gud i ögat,
ty blekt och tunt är trälens blod
och källan blir mörk, där sin panna han lögat.
Det pöbelaktiga speglar belåtet
i tidens sköld sina mogna behag

och myser och säger: Ja – skratta åt'et,
men skön är jag ej, anfäkta,
och vad mig felas, det hatar jag.
Jag formar språket. Jag stiftar lag,
och jag är det sanna och jag är det äkta.
Det finns ej det vackraste minne,
som ej i dy jag sänkt,
ej vitaste tempeltinne,
som ej med smuts blev stänkt,
ej gott i människosinne,
som ej blev skymfat och kränkt.
Den himlastormande drömmen

min hand i mörker vrok.
Nu är det vi, som ha tömmen,
och ni, som gå under ok.
Nu äro borgarna tagna.
Gån bort med släckta bloss
som ett sorgetåg av slagna,
kom nedåt, kom ned till oss!

Det dagas åter och solen stiger.
Här ovan gå timmarna fort.
Förgäves om svar jag sport.
Du ler och ler från din bänk och tiger.
Det mullrar ur djupet som rullande block.
Statt upp, o herre, och hjälp den flock,
som än för själens höghet strider!
Stig högt, mitt bröst! Den skaran rider
var dag till kamp, och vid tidens bryn
den hägrar fram som en andesyn.»

*

III.

Då svarade guden faderligt sakta:

»Med jämmer du steg till min ljusa höjd,
men hinner knappt från en sky betrakta
den jord, där du vandrade oförnöjd,
och hjärtat dansar av segerfröjd!
Ej bad dig min dotter att kvida och klaga.
Sjung, skald, om livets krigaresaga!
Vid bänken än hennes harpa står.
Jag ömsar vikter. Jag flyttar makten,
och bragden flyttar med dem, som ha vakten
vid hotad dörr, där det vankas sår.

Det stora, det sköna, det visa
får icke vila alltför mjukt
och vakna trött med sinnet sjukt.
Då vill jag de trennes lott ej prisa.
Då slår jag omkull deras purpurtält.
Då jagar jag ut dem i natt och svält.
Då skola de vrida i gråt sina händer
och utan kungastol och länder
från portarna visas bort med förakt.
Det skall fostras hårt, som skall växa till makt,
och länge får svärdet renas i härden,
som åter en gång skall besitta världen.

Jag ler åt tumlet, ty jag vet,
att ännu skall för allt, som lider,
för hjärtats blyga ödmjukhet
och själens kyskhet blomma nya tider.

Som förr skall jag kläda i sommarskrud
den med hugg och lågor förhärjade vreten.
Och följer du blott ditt väsens bud,
då är du en röst ur evigheten,
en tanke, som blev i din levnad lagd,
om också skygg och outsagd,
en källas porl ur det djupt förgömda,
det evigt nya och evigt glömda!
Var dag, som gryr, har sin nya bragd.
Ack, kunde jag blåsa bort dina år,
då skulle jag viska över ditt hår:
Bliv ung på nytt och en hjälte bliv,
ty nu, just nu, vore liv ett liv,
när allt vad du älskar och allt vad du ärar
förtrampas av hunnernas stormande härar!

Men några stunder i det blå
det är hundra långa år därnedan.

Du själv är död, och länge sedan
på graven växer det buskar och strå.
Du är den dröm, som i dödens timma
gick bort mot aftonskenets strimma.
Välkommen, vandringsman utan namn!
Gå skyarnas stig mot andra jordar,
mot ljusets källa bred din famn,
du människolängtan, du andehamn,
och prisa verket, som strid fullbordar!»

Så talade guden faderligt gott
och vägde och mätte med gudars mått.
Hans dotter skyndade bjuda
den stämda harpan åt molnens gäst,
och än var hans öga vid jorden fäst,
när strängarna stilla begynte att ljuda.

* * *

GYCKLARE.

De komma i främmande kläder
och lära oss sitta och gå.
De tala om sunnanväder
och peka som flöjlar och spå.

Men vinden plötsligt vänder
och blåser från annat håll,
då stå de på huvud och händer
i svenska säckar och såll.

Och då blir stugan stängder,
med stugusittare full.
Kom, fläkt från homeriska ängder,
blås av dem fjäder och ull!

Jag hörde dem fordom slipa
mot himlar och gudar sin kniv.
Nu sjunga de psalmer och lipa.
Så ändas gycklares liv.

* * *

LÖRDAGSMARSCH.

Så tågom vi på gammal stråk
med stamp, så marken ruskar.
Hugg in, bom bom, du tappra påk,
på blommor och på buskar!
Där flöjer kon, hör skällans klang,
och alla ungar tjuta.
Ur vägen barn och gummor! Pang!
Där stöp en fönsterruta.
Men sticker någon näsan ut,
ja då, bom bom, vi slå, bom bom,
den snoken på hans snut.

Vi akta ingen kostbarhet,
som fädrens salar prydde.
Av slottets skönaste tapet
vi säck och segel sydde.
Vi räddes ingen mödas svett,
när friden lång vi kände,
men satte våra svenska spett
i kyrkans golv och bände.
Och mången häll, som spettet bröt,
är nu, bom bom, itu, bom bom,
och golv åt våra nöt.

Vi buro där, så ekot skalv
– säll den sig rätt beflitar –
de dödas vårdar från sitt valv
och slogo dem i bitar.

I kyller och i rockar blå
de sovo under stenen,
men våra oxar fingo gå
och släpa undan benen.
Vi äro herrar utan krus,
med håg, bom bom, för dåd, bom bom,
ja, herrar i vårt hus.

Men sträck ej alltför karsk och brav
ditt huvud över flocken,
då skall ditt stolta huvud av
och rulla över stocken.
Tag pluntan fram! Helt om, stå still!
En klunk får ej fallera.
Ett fagert rike hör oss till,

och få vi där marschera,

då blir det vårt till domeda,
då vill, bom bom, till sist, bom bom,
det landet ingen ha.

* * *

KOMMER ALDRIG SOLEN?

Första gången i nya landet
svearna möttes till midvinterblot.
Runt i snögande skymningen brann det
på offerstenarna, mörka av sot.
Då steg ett sorl mellan lyfta händer:
»Vart för du oss, hövding, som fick vår tro?
Vi äro söner av solens länder.
Vad förbröt vår stam att vi här måste bo?
Kommer aldrig, kommer aldrig solen?»

Hövdingens svar över heden ljöd:
»I solens söner, minns vad jag bjöd!
Ren snön edra tält begraver.
I skolen bruka i längtan och nöd
det land jag er givit haver.
Och tunga tankar till lärospån,
det blive arvet från far till son.
Bebodd stod jorden, då gav oss Hel
sin ödemark till ägodel.
Kommer aldrig, kommer aldrig solen?»

Och han och hans män blevo grå av år
och sattes i Uppsala högar,
men än bland hans folk en viskning går
från tunga sinnen och mörka vrår,
när vinterskymningen snögar:
»Kommer aldrig, kommer aldrig solen?»

1899.

* * *

BYGDEBORGEN.

Förtälja vill jag om den sommarstilla natt,
då Hallfrid, götars drottning, trädde om sin arm
så många tunga gyllne ringar, att hon knappt
förmådde lyfta tärningsbägaren till kast.
Av guld var bägaren, och segerbytens mängd
i öppna kistan lyste klart, där allt var guld.

Men kistan stod på klippans grå och hårda golv,
och bordet var ett mossigt block och bädden halm,
och runt om berget slöt sig bred och dold
i tätt förvuxna hallonsnår en mur till värn.
Här ofta förr som nu i bittra ofredsår

timslånga stigars färd från övergiven by
till tryggad vila fört. En munter låga brann
i riset under kitteln, och i röken satt
en flock av kvinnor redan styrkt och vederkvickt.

Allt längre natten skred, och bortom skogens ås
låg sjön oändlig som ett tomt och stillnat hav,
än dunkelt purprad under duvna skyars gång,
än som en bottenlös och ljusnad rymd av glans.
Då plötsligt hördes steg från dalens branta djup.
I mången gammal ek, där storm och ljungeld ryckt
från kronans sönderslitna grenar löv och bark,

en sömnig örn slog vingen ut. Vem kom så sent
med tallöst följe på en smal och villsam väg
och väckte natten ur sin ro med stenars klirr
och buskars prassel? Stigen följde en och en.
Snart bergets höjd blev nådd. Det svängde mjuka veck
och kvinnokläder vajade i långsamt tåg,
men lutad skaran gick, med knyten på sin rygg,
och endast marken såg de obekantas drag.

Nu lyftes stegen ut, och vandrerskornas rad
med bördan trädde upp på murens platta kant.
Från kistan Hallfrid vände sig i sorglöst lugn,
och moderligt hon hälsade med goda ord.
»Jag bjuder er välkomna, kvinnor från min bygd.
Fast själv en flykting liksom ni, jag vet med hopp
att bondehärar än försvara gård och grund.
Var fanns ett folk som vårt, så djärvt och starkt,

så fruktat, när på rik och vunnen främlingsmark
det reste nya välden liksom kungatält,
så ärat, när med fyllda skepp det vände hem
till spaden och till lien och en mognad skörd?
Oss bådar månuppgången klar och vacker natt.
Att klaga är ej götars sed, men lek och glam
förkorta väntans tid. Helst vill jag lyssna dock
till någon sägen om den dystra stam, som bor
där nordanskogs och aldrig unnar oss vår fred.»

Till svar de obekanta slängde från sin rygg
på marken knytet, så att tygets hölje brast;
och svärd och hjälmar rullade omkring med klang.
»Se här din makes kluvna hjälm, din bondevakts
i striden sjunkna vapen!» sade den, som främst,
befallande och mörk, steg in i borgens mitt.
Allt som de andra rest sig till sin fulla höjd,

det skönjdes, att där stod i kjortlar väl förklädd,
men skulderbred, en hotfullt bister kämparing.
På Hallfrids huvud lade han sin hårda hand

och såg i hennes ögon länge strängt och fast.
»Ditt folk är slaget. Bleka ligga i sin sömn
till rov för ulv och kråka vittberömda män.
En hundraårig fejd har långsamt nått sitt slut.
Ej är det månens kant, som glödgar österskyn
och färgar natten röd, men elden, som förtär
de stackar och de lador, du har räknat stolt.
Nu flämtar askan, där i trevna byalag
utefter vägen götars salar stodo tätt
med höga gräsbevuxna tak och natten ljöd
av harpors glada stim och långa gästabud.
Din ätt har glesnat under sökan efter guld.
Var lyfta dina bröder, Hallfrid, nu sin sköld?
På härjarstråt i sunnanland de dricka vin,
när du i skogen, ensam hos ditt kvinnohov,
står framför sveadrottens segersälla son.

I sanning, du är fager i din gyllne prakt,
och du skall följa mig och själv med mig bebo
det kulna vinterland, som har din undran väckt.
Där slingrar vägen ödsligt tom från gård till gård,
men snabba hästar hitta den; och böj dig djupt,
när långt på hedens mulna vidd som blåa berg
de högar stiga upp, där mina fäder lagts.
När kistan med din rika skatt då bäres in
av trälar i min faders hus, där kvinnor tyst
vid elden spinna, följ mig över ljungen bort!
Med långa kvistar vajar där en lummig ask,
och vapen rassla vid hans grenar av och an.
Där vill jag hänga upp din forne makes hjälm
och tacka Oden, dödens, stridens vise gud,
som har förenat oss och våra folk till frid.
Med dina smycken och ditt öppna sinne kom
till oss, vi svårmodsmän! Låt åren ila fram
och troget söner lära söner plogens bruk.
Till tid, som inget öga ser, ett väldigt träd

skall grönska upp ur vårt förbund, och stormens dag
skall i det trädets krona rista många svärd,
men freden fylla den med frukt och sommarsus.»

* * *

BRÅVALLA SLAG.

Jättekvinnorna, alla asynjorna
gycklande, gäckande sutto kring härdens
fladdrande eld.
Nålarna blänkte i stora händer.
Bröstens söljor av dvärgasmide
gungade runda bland kedjor och halsband.
Skönast var Skade och borterst i röken

skällde hon ut den fruktade Oden.

»Valfader vise,
mjödet vi bryggde dig,
söner vi födde dig;
tiggarekläder
sömma vi dig kring elden i dag.
Här är luvan och här är kappan,
här är staven, i Trymhem täljd.
Res dig och lyssna,
stridsvagn rullar på Bråvalla hed!
Gack till jorden att glömska tigga,
glömska åt kämpen din son,
glömska åt Harald Hildetand.
Segra lärde du honom i hundra
härjaretåg, men aldrig att falla.
Dig han offrar i fröjd sina härar,
blommande ungdom han mejar åt dig,
bidar själv blott. Först när i Lejre
årsäll han satt, fick han livet kärt.
Han, som föraktade brynja och sköld,

orkeslös, med stammande mål
tigger de sina om nåd i ett badkar.
Så förgöra åren en hjälte.
Vandra från gård till gård och tigg glömska,
drag blott luvan för örat, att icke
du vid din gång hör asynjorna håna!»

Skade tystnade knappt, då bestörta
jättekvinnorna, alla asynjorna,
sprungo från bänken och sågo mot Oden.
Kappan tog han och luvan och staven.
Tiggareklädd
steg han från Vingolv till striden på heden.

Kämparna aktade främlingen föga,
ingen sporde om vandringens mål.

Främst på snövit gångare satt
Uppsaladrotten, unge kung Ring.
Var gång midsommarvindarna lyfte
likt två vingar hans himmelsblå mantel,
slogo svearna skölden och ropte:
»Hell det ungas konungadöme,
hell kung Ring, han råde i Norden!
Banehugget
drabbe Harald Hildetand!
Varför håller han skrämd sig undan?
Släckt är hans sol och han blotar åt natten.»

Sköldmön Veborg med sköldungaättens

runetecken skurna på armen
höjde svärdet, långt som ett spjut.
Stridsklädd hon svarade svearnas skaror:
»Ljuvt sken solen på tunet i Lejre,
när från båren min åldrige herre

räknade kärvar och synade ax,
dock han till värn om sin vunna frid
fostrade män, som ej blinka för yxhugg.
Redan fnysa hästarna ängsligt,
kråkorna skockas och spjuten skälva.
Vintern och sommaren mötas, och Oden
månde skänka den starkaste segern.»

Nu som råmande boskap i skogen
ljödo Lejre-kämparnas lurar.
Heta drabbade, skriande, sjungande,
härarna samman om väldet i norden.
Enarna likt förtrollade fylken
skylde de ludna telemarksborna,
stungos och böjdes och frustade pilar.
Starkotter korsade vapen med kvinnor,
Ursinna blödde vid Haralds baner.

Höljd i kappan skred mellan hjälmarna
Oden till vagnen, där Harald låg.
Lallande, leende, lam han beskådade
sköldmörnas svärdslek och rosade livet.
Ljummen mjölk drack den gamle ur skål.

Bakerst på vagnen ställde sig Oden,
böjd över kudden, och rodnande mötte
drotten den enögde stavkarlens blick.
Väl han mindes det ögat från fordom,
då var harpa slogs till hans ära.
Ofta ännu i Lejre om natten
såg han det ögat och längtansfullt
sökte han vapnen, men vissnad arm
sjönk på täcket, svennerna tego,
kämparna logo och spåmän smögo
samman i vrån och varslade strådöd.

Tungt som en vaknande reste sig drotten.
Svärdet tog han. Vid nästa blick
grep han med vänstra handen från vakten
ännu ett svärd och kastade tömmen.
Vilt framstörtade stegrande trespann
över förtrampades seniga ryggar.
Stödd på vacklande knän, som med möda
buro hans kropp och lydde hans vilja,
drev han flyktens våg framför vagnen.
Då, när han härligast stred, gav Oden

baneslaget med tiggarestaven.
Hjälmen föll rämnad åt vardera sidan.
Dräpt låg Harald Hildetand.

Lurarna larmade åter, men fredens
budskap bragte de nu, och på ljungen
slöt sig redan i växande stillhet

ringen av nyss högt sorlande härsmän.
Dammiga hjälmarna lyfte de av,
spjuten stötte de fast och kring heden
klang det i kvällen av kastade sköldar.
Kretsen tätnade. Kämparna stodo
man vid man, men glömde förbinda
svidande sår, ty de skådade Oden.
Som en fader strök han den fallnes
vita hår och hans ord gingo fjärran:
»Ej vill jag tigga mänskor om glömska.
Mannen må åldras, otåligt de unga
nalkas den kungsbänk, där bruten han sitter,
tröttna att prisa vad fordom han varit,
aldrig blir ogjort det stora han verkat,
aldrig hans dåd kan plånas ur världen.
Länge jag väntat, timmen jag bidat.
Jättekvinnorna, alla asynjorna
trängta att hälsa min frejdade skyddsling,
följ mig till gästabudet i natt!

Unge kung Ring skall själv med sin sadel
pryda din häst. Det höves att unga
segrarehänder springaren smycka,
när till Valhall rider den gamle,
som en gång var hjälte på jorden.»

1899.

* * *

## RAGNARÖK.

Stormen slår dörren i stycken, och snön
yr i salen, där Oden,
blodbesudlad,
skuldbelastad,
i asarnas ring
rest sig att möta ragnarök.
Blott från hans brynja
glimmar grått ett ljus genom mörkret.
Stönande kramar Tor
hammarens skaft, men Höner,

asen, som darrar vid vapenslammer,
rädd att röra ett blottat svärd,
halkar krokbent på isiga golvet,

än till dörren och än till bordet.
Annars sällan i salen sedd,
skrapar han smulorna samman och slösint
äter och dricker vad gudarna lämnat.
Spröd i stämman begynner han sjunga:

»Tursar, resar från Jotunhem
ser jag på klipporna klättra och grina.
Övermodiga, blodiga asar,
smädad jag blev för min enfalds skull,
när jag skapade er till ära,
människans huvud efter mitt eget.
Balder den blide, ensamt Balder
teg och såg mig stilla an.

Gån att falla! Han skall styra
nyfödd, jungfruligt grönskande jord.
Soltid, fridstid siar valan,
lek om dagen och sömn om natten.
Axbekransad skall Balder leda
Höner att vila på härskaresätet.
Höner, trygg, i gudarnas skymning
dricker er till, I bleknande asar.»

Svarar Oden:

»Tro ej valan, hon är kvinna.
Stilla och stum satt Balder på bänken.
Skygga sinnen sökte hans öga.
Min var makten och ej den mildes.
Väntande satt han, den vite – den väldige.

Litet du känner rättfärdighetens
gode Gud, om aldrig du märkte
över det ljusa ögat hans pannas
obevekliga, hårda veck.
Lönligt en afton, när facklorna lyste,
såg jag mot Balder. Det var den första,
var den enda gång jag har darrat.
Mjöd jag spillde ur hornet på handen.
Högre, strängare satt han än Oden.
Aldrig skall asarnas blod
sluta att bulta i Balders bröst.
Aldrig blir jorden din,
aldrig kommer vila.
Rida vill jag till ragnarök.
Sadla mig springaren! Solen är släckt,
redan begynna stjärnorna falla.»

1899.

* * *

INNEHÅLL.

* * *